

Către Ministerul Culturii

Observații

ale Asociației Române de Comunicații Audiovizuale (ARCA) referitoare la proiectul de ordonanță de urgență privind legea cinematografiei supus consultării de Ministerul Culturii.

1. Expunerea de motive a proiectului de ordonanță nu oferă argumente în favoarea caracterului de urgență, care trebuie serios motivat în condițiile unei legi care afectează substanțial veniturile unor largi categorii de operatori economici și care, tocmai din acest motiv, ar trebui să parcurgă procedurile normale de legiferare, inclusiv dezbateră publică.

Intre altele, expunerea de motive prezintă chiar formulări paradoxale, cum este cea care afirmă că a existat o <diminuare dramatică a sumelor existente în Fondul Cinematografic>, deși cifrele prezentate arată o creștere: <Fondul cinematografic avea venituri totale de 40.000.000 lei în 2007 și, respectiv, 44.000.000 lei în 2008, iar în anul 2015 veniturile au fost doar de 48.150.000 lei. >

De asemenea există în expunerea de motive și afirmații nedemonstrabile precum cea conform căreia <capacitatea de interacțiune instituțională cu industria cinematografică mondială au fost garantate doar prin efort inter-personal>, în condițiile în care filmele românești care au înregistrat succes la festivaluri internaționale sunt beneficiare ale finanțării prin fondul cinematografic, deci ale succesului unui demers instituțional al CNC, care a inclus și finanțări de participare și promovare la festivaluri.

În plus, tabelul comparativ, care face parte din setul de prezentare a ordonanței, poate induce în eroare, dat fiind că nu conține toate modificările aduse de proiectul de ordonanță.

Trebuie notat că legiuitorul însuși a avut o decizie categorică de a nu promova fără dezbateră modificări ale acestei legi, respingând recent solicitarea guvernului de a înscrie legea cinematografiei pe lista actelor normative ce puteau fi adoptate de guvern pe perioada vacanței parlamentare prin lege de abilitare, această lege fiind exclusă din lista ordonanțelor care puteau fi emise de guvern conform legii 123 din 7 iulie 2016.

2. Trebuie observat că Legea nr. 22/1999 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67/1997 a instituit obligația televiziunilor de a contribui la fondul cinematografic cu 3% din prețul minutelor de publicitate, care se adaugă la acest preț.

Majorarea cotei de contribuție de la 3% la 4% , operată prin modificările ulterioare ale legii, a fost compensată și practic neutralizată de posibilitatea televiziunilor de a beneficia de 1% din această contribuție pentru realizarea de producții proprii de filme de televiziune, stipulată prin pct 3 al art 16:

(3) Persoanele juridice autorizate, prevăzute la art. 13 alin. (1) lit. b), pot opta pentru finanțarea directă a producțiilor de filme de televiziune - documentare și/sau ficțiune - cu până la 1% din contravaloarea minutelor de publicitate, la solicitarea posturilor de televiziune și după notificarea Centrului Național al Cinematografiei

Noua formă a art 16 alin 1 (în opoziție cu actualul art 13 alin 3) elimină mecanismul prin care beneficiarele finanțării directe puteau fi numai televiziunile, dat fiind că mecanismul finanțării directe se declanșa numai la solicitarea acestora, procedură care nu se mai regăsește în proiectul de ordonanță de urgență. În noua formă, beneficiarii finanțării directe sunt doar cei care beneficiază de finanțarea prin fondul cinematografic, deci numai producătorii care au câștigat un concurs de proiecte, televiziunile fiind excluse de la a participa la concurs, dat fiind că ele nu realizează filme cinematografice, ci filme de televiziune. În plus, opțiunea de direcționare a finanțării directe va aparține, discreționally, cumpărătorului de publicitate.

În fapt, noua formă a acestui articol direcționează finanțarea directă numai către producătorii de filme cinematografice, dat fiind că și filmele din această categorie pot fi concomitent și filme românești, așa cum condiționează textul ordonanței, la acest alineat.

Eliminarea acestei posibilități de finanțare directă a producției de filme a televiziunilor, operată de proiectul de ordonanță prin noul art 16, constituie pentru televiziuni o majorare directă cotei contribuției de la 3% la 4%, ceea ce este inacceptabil și nu are o motivare în expunerea de motive.

Trebuie subliniat că filmele de televiziune realizate prin posibilitatea de finanțare directă oferită de art 16 beneficiază de faptul că difuzarea lor în programele televiziunilor este garantată, eliminându-se astfel dificultatea de a asigura accesul publicului la filme realizate în condițiile aplicării legii cinematografiei, dificultate a cărei surmontare constituie un reper principal în expunerea de motive a prezentului proiect de ordonanță de urgență. Ar fi deci contradictoriu și inacceptabil ca ordonanța să acționeze, prin una din prevederile sale, împotriva tezelor din expunerea de motive.

3. Trebuie observat că Articolul 61 introduce o reglementare de natură a afecta independența editorială a televiziunilor:

Art. 61

Televiziunile care difuzează filme au obligația să asigure anual minimum 5% din spațiul destinat acestora pentru difuzarea de filme românești și/sau europene din care cel puțin 50% la orele de maximă audiență.

Independența editorială a televiziunilor este garantată de art 6 din legea audiovizualului:

ART. 6

(1) Cenzura de orice fel asupra comunicării audiovizuale este interzisă.

(2) Independența editorială a furnizorilor de servicii media audiovizuale este

recunoscută și garantată de prezenta lege.

(3) Sunt interzise ingerințe de orice fel în conținutul, forma sau modalitățile de prezentare a elementelor serviciilor media audiovizuale, din partea autorităților publice sau a oricăror persoane fizice sau juridice, române ori străine.

Însă reglementarea introdusă de art 61 intră în contradicție cu articolul 6 din legea audiovizualului, independența editorială fiind lezată în condițiile în care prin art 61 se dictează atât asupra conținutului ce urmează a fi prezentat de televiziuni în programe (conținut cinematografic de producție românesacă) cât și asupra formei de prezentare (difuzare în orele de maximă audiență)

Toate acestea, în pofida faptului că legea audiovizualului este o lege organică și că prevederile ei nu pot fi afectate de legi ordinare.

In plus, criteriul naționalității introdus de art 61 este un criteriu discriminatoriu care nu este acceptat de legislația europeană. România a fost obligată ca, după aderarea la Uniunea Europeană, să elimine din legea audiovizualului cotele obligatorii de producții audiovizuale românești, pentru a se alinia la legislația Uniunii, în care discriminarea pe bază de naționalitate nu este permisă.

4. Trecerea în sarcina televiziunilor a obligației de a transmite Centrului Național al Cinematografiei lista cu contractele de publicitate încheiate, cuprinzând valoarea acestora și denumirea agenților vânzători, modificare operată de art 13 alin 1 lit c, generează o serioasă lezare în raport cu caracterul confidențial al strategiei comerciale a televiziunilor.

5. Introducerea unei obligații de contribuție la fond pentru furnizorii de Video on Demand, etc. **aduce o sarcină financiară în plus pentru televiziuni**, care de regulă furnizează astfel de servicii.

Notă: Asociația Română de Comunicații Audiovizuale este asociația principalelor societăți de televiziune și de radio din România

dr. George Chiriță

Director executiv ARCA

29 august 2016